Трибуна вільного українського слова на вільній американській землі

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Адреса Редакції і Адміністрації: "Svoboda", 81-83 Grand St., Jersey City 3, N. J.
Тел.: HEnderson 4-0237, 4-0807
УНС.: HEnderson 4-1016

РІК LXI. Ч. 234. TWO SECTIONS (SECTION 1) ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 4-го ГРУДНЯ (DECEMBER) 1954. ДЕСЯТЬ ЦЕНТІВ — TEN CENTS No. 234. VOL. LXII.

ПРЕЗИДЕНТ ВІДКИДАЄ МОЖЛИВІСТЬ БЛЬОКАДИ КИТАЮ

АЙЗЕНГАВЕР ПРОТИ КОНСЕРВАТИВНОГО КРИЛА В РЕСПУБЛІКАНСЬКІЙ ПАРТІЇ

Вашингтон. — Президент Айзенгавер на пресовій конференції заявив, що він не дасть себе спровокувати китайським комуністам та під впливом чуттєвих настроїв не почне бльокади комуністичного Китаю, що було б однозначне з війною. Але президент заявив, що він також не дозволить китайським комуністам тримати в тюрмі 13 американців. Айзенгавер заявив, що Об'єднані Нації повинні подбати про звільнення принаймні тих 11-ох летунів, яких китайці тримають у тюрмі, бо вони воювали під командою ОН в Кореї, і ОН зобов'язані старатися про їхнє звільнення. „Ми ще зовсім не втратили всіх мирних засобів до звільнення тих людей", казав президент. Президент твердив, що комуністичний Китай саме тепер повідомив про засуд американських громадян, бо хоче поділити американський нарід, а також порізнити його з союзниками. Але ЗДА мусять вічно мати на увазі ті змагання комуністів і не дозволити на те, щоб ці ворожі заміри здійснилися. Айзенгавер сказав, що його особисті почування казали йому гостро реагувати на комуністичний злочин, але в ньому переміг розум політика, який знає, що діяти згідно з вимогами терпеливости й розуму — це зовсім не означає угодівства. Президент заявив, що він не думає, щоб відмінне становище в справі бльокади Китаю сенатора Вільяма Ф. Новленда означало, що Новленд засадничо різниться з президентом, ро це тільки „розходження в методах". Президент почав свою пресову конференцію 15-хвилинною заявою про засудження 13 американських громадян, а пізніше багато часу присвятив справі сенатора Новленда. Айзенгавер сказав, що він не заперечує розходжень в Республіканській партії і заявив, що коли ця партія хоче відіграти політичну ролю в цій країні, то мусить бути поступова, а не консервативна. Президент вже давніше висказав свою думку в цій справі, кажучи, що Республіканська партія повинна бути поступова в поведінці з людьми, а консервативна, коли йде про національну економіку і державні видатки.

Трудно перевести бльокаду Китаю

Вашингтон. — Фахівці з ресортів секретаріяту морських справ і державного секретаріяту висловлюють поважні сумніви щодо можливостей перевести морську бльокаду комуністичного Китаю так, щоб ця бльокада була стовідсоткова і щоб комуністичний режим Китаю дійсно відчув болюче цю репресію. Ото ж треба, кажуть ті американські чинники, щоб усі вільні держави, які торгують з комуністичним Китаєм, з Англією у проводі, погодились на цю бльокаду, або бодай готові були їй покоритися, бо в противному випадку приходило б до жалюгідних інцидентів, які тільки підривали б престиж і єдність вільного світу. Знову ж гостра бльокада у відношенні до комуністичних кораблів довела б безумовно до сутичок, які могли б перетворитись у війну. Комуністичний Китай торгує тепер головно з комуністичними країнами, і річний оборот цієї торгівлі становить по 1 — 1,5 більйона долярів по кожній стороні. Скільки того товару йде морським шляхом, а скільки суходільним — невідомо. В разі морської бльокади — майже весь експорт був би скерований суходільними шляхами, сибірською залізницею і шляхом на Індію чи Бурму. Проте адмірал Керні, шеф морських операцій, заявив, що тихоокеанська фльота знаходиться напоготові.

Ріджвей проти запобіжної війни

Ню Йорк, Н. Й. — Шеф штабу армії Генерал Метью Б. Ріджвей, промовляючи на обіді протестантської братської організації Сіґма Чі в Ню Йорку, заявив, що світовий мир можна осягнути тільки при допомозі переговорів політиків, коли їх домагання підтримає військова сила. Ріджвей не вірить у те, що війна є неминуча. Бувший головний командант на Далекому Сході і в Европі сказав, що він є проти запобіжної війни, бо така війна була б „моральним банкрутством" і „нерозумовим актом". Промовець закликав протиставитися пасивній резиґнації, яка говорить про „неминучість війни". Він сказав, що ідея запобіжної війни не погоджується з попередніми американськими заявами про те, що ЗДА змагають до світового миру, і що наші засади забороняють починати аґресивну війну. „Історія вчить нас, — заявив Ріджвей, — що аґресивні війни кінчаються не так, як цього собі бажають аґресори". „Нова світова війна, розпочата на те, щоб закінчити всі інші війни, не зможе спричинитися до поступу справи волі". Генерал закликав ЗДА збільшувати свою оборонну силу, бо „мир залежить не тільки від Америки, але й від її ворогів — комуністів".

В АМЕРИЦІ

● **Віце - шеф штабу армії** Чарлз Л. Болті заявив, що армія мусить мати подостатком атомової зброї, бо мусить бути приготована до війни без огляду на те, чи вона буде атомова чи ні.

● **Конґресова комісія** повідомляє, що число федеральних урядовців у жовтні становило 2,323,029 осіб, тобто на 5,464 особи більше як у вересні. Це збільшення числа урядовців пояснюється тим, що треба було прийняти додаткових урядовців до Статистичного бюра.

● **У місті Ди Мойн, Інд.** внесено подання про затвердження корпорації, яка має поширювати „ідеали" бувшого президента Герберта Гувера. Голова Комісії Атомової Енерґії, Луїс Л. Стравс, має бути головою цієї корпорації, а два сини Гувера— заступниками голови.

● **Одна із канадійських** п'ятернят, Марія, залишила каледж в Монтреалі і прибула до батьків в Корбейлі, Онтеріо, бо їй не подобається студіювання літератури. Батько й мати з цього вдоволені, бо мають хоч одне з п'ятернят при собі. В серпні цього року їхня донька Емілія померла, а Аннетта студіює музику. Сесіль і Іванна вчаться на медичних сестер.

● **Внаслідок зарядження** президента Айзенгавера ощадливо користуватися урядовими автами, уряд має заощадити коло 40 мільйонів долярів.

● **Англійський** польовий маршал віконт Монтґомері прибув із Каліфорнії до Ню Йорку, де відвідає генерала армії Даґлеса МекАртура. Після триденного перебування в Ню Йорку він відлетить до Лондону.

● **Цього року в ЗДА** відбулося 3,050 страйків, під час яких втрачено 19,800,000 днів праці. За той самий час минулого року відбулося 4,816 страйків із 24,800,000 днями втраченої праці.

● **До Вашинґтону** привезли першу частину петицій з підписами 1,000,816 осіб, які домагаються, щоб Сенат не ухвалював догани сенаторові Джозефові МекКарті.

● **Д-р Джозеф О. Дін** з Індіянського Бюра заявив, що для поліпшення справи охорони здоров'я на Алясці зможуть спричинитися найбільше місцеві особи, вишколені в піклуванні над хворими.

Сенат засудив МекКарті за дві провини

Сенатор Джозеф Р. МекКарті

Вашингтон. — Сенат скінчив свою надзвичайну сесію, засудивши сенатора Джозефа МекКарті за дві провини, а саме за образу Сенатської Виборчої Підкомісії в 1952 році та за образу окремої Сенатської Комісії, яка вирішувала справу догани сенаторові МекКарті. За засудом сенатора МекКарті голосували 44 демократи і 22 республіканці, та один незалежний сенатор — Вейн Морс, разом 67 сенаторів. Проти визнання винним сен. МекКарті голосували 22 республіканці, між ними й провідник сенатської більшости — сенатор Вільям Новленд. Сенатори виключили ще один пункт, за який мали судити сен. МекКарті, а саме пункт про образу генерала бриґади Ралфа Цвікера. Після гарячої дискусії і кінцевого голосування Сенат закінчив свої наради в 7,10 год. ввечері, а збереться вже в новому складі аж 3 січня 1955 року, коли почне свої праці 84 Конґрес. Сенатор МекКарті заявив журналістам, що він щасливий, що вже „закінчився цей цирк", бо він зможе знову вести слідство проти комуністів в урядових установах.

Генерал Чідлов про атомове пекло на землі

Вашингтон. — Командант Континентальної Цивільної Повітряної Оборони генерал Бенджемін В. Чідлов на конференції 200 посадників американських міст сказав, що для майбутнього ворога Америки треба буде тільки трохи бомбовиків і атомової зброї, щоб за 100 хвилин створити „атомове пекло", в якому згинуть 100 найбільших американських міст. Генерал Чідлов закликав організувати протилетунську оборону, бо „ворог не буде зважати ні на що, а холодно при столику складе плян, які найкращі й найважливіші міста має знищити". Для майбутнього ворога найцінніші з історичного погляду міста в ЗДА будуть тільки стратеґічними пунктами. Президент Айзенгавер закликав, щоб самі міські управи дбали про протилетунську оборону свого населення, але посадники міст домагалися ще минулого року, щоб федеральний уряд асиґнував гроші на оборону населення від можливого ворожого налету.

ПАПА ПІЙ XII ВАЖКО ЗАХВОРІВ

В ЧЕТВЕР ПОПОЛУДНІ СТАН ЗДОРОВ'Я БУВ ДУЖЕ КРИТИЧНИЙ, — НІЧ ПЕРЕЙШЛА СПОКІЙНО

Рим. — Сидячи у вигідному кріслі в четвер 2 грудня в год. 3.30 попол. і зайнятий читанням, Святіший Отець Папа Пій XII дістав раптом атаку корчів, получених із важкими болями у долішній частині шлунка. Негайно покликано до Папи його прибічного лікаря, проф. Рікарда Лізі, який старався впорскуванням злагіднити болі. Сили Папи раптово зникали і настала небезпека безпосередньої катастрофи. До постелі Недужого закликано його трьох братчиків, кардинала Тардіні й ще кількох високих церковних достойників. Однак стан здоров'я Папи помалу поправлявся. В год. 7.45 веч. минулася безпосередня небезпека і Папа прийшов настільки до себе, що порухами голови й руки давав пізнати, що розпізнає приявних біля його постелі. В годину пізніше переведено в кімнаті Папи рентґенологічне обслідування шлунка. Безпосередньо після того видано офіційне повідомлення, що Папа переміг важку кризу й нема безпосередньої загрози для його життя та що треба сподіватися, що його стан здоров'я вночі не зміниться. Над ранком в п'ятницю 3 грудня Папа почувався настільки краще, що спокійно перебув ніч. Пишеться про можливість операції, але невідомо, чи кволий організм 78-річного Папи, ослаблений штучним відживлюванням впродовж останніх 4-ох днів, можна піддати хірургічному лікуванню. Сама недуга не є точно окреслена, бо від січня ц. р., коли то вперше Папа важко захворів, він не захотів піддатися докладному рентґенологічному обслідуванню.

Вістка про кризу в здоров'ї Папи облетіла лискавкою Рим і викликала загальне схвилювання. Поліція оточила Ватикан широким кордоном, щоб забезпечити Папі повний спокій від гамору. Тому не допущено, щоб на майдані св. Петра зібралась юрба. У всьому християнському світі вістка про недугу Папи зробила велике враження. У Церкві св. Христа в ЗДА поручено молитви за здоров'я Папи. Президент Айзенгавер подав вістку про недугу Папи на самому вступі своєї пресової конференції і висловив свій жаль з цього приводу та надію, що Господь збереже Папу при житті. Президент зазначив, що бачив Папу і має для нього найвищу пошану за його стійкість в обороні миру і свободи.

Черчил і відкликає і потверджує

Лондон. — Черчил висловив перед палатою громад свій „жаль" з приводу заяви, яку склав був минулого тижня про те, що він ще в 1945 році, перед кінцем війни, вислав був телеграму маршалові Монтґомері, щоб той дбайливо маґазинував зброю, яку здають німці, бо, на випадок небезпеки від большевиків, треба буде ту зброю повернути німцям для спільної оборони Заходу. Ця заява зустрілась була з гострими закидами збоку соціялістичної опозиції. Тепер Черчил намагається злагіднити погане враження, що витворилося в деяких англійських колах, — ніби то він непевний щодо докладного тексту тієї телеграми, яку має в своєму архіві лише маршал Монтґомері. Однак тут же Черчил потвердив ще раз, що вже в 1945 році видно було небезпеку, яка може настати від ненаситности Совєтів і що він, Черчил, особливо турбувався, щоб совєтська армія не зайняла Данії, бо тоді Совєти контролювали б цілу Балтику і всі країни над нею. „Ми витягли меч — сказав Черчил — у 1939 році в обороні Польщі. А що сталося з Польщею у 1945 році і що сталося з нею від того часу?" Черчил признав, що визволивши Европу з одного тоталітаризму треба було вже в 1945 році подбати, щоб вона не стала жертвою другого тоталітаризму.

НОВІ ЗЛОЧИНИ МОСКВИ СЕРЕД АНТИКОМУНІСТИЧНИХ ЕМІҐРАНТІВ В ЕВРОПІ

ТАЄМНИЧЕ ВБИВСТВО ГОЛОВИ АЗЕРБАЙДЖАНСЬКОГО ВІДДІЛУ „РАДІО ВИЗВОЛЕННЯ" АБО ФАТАЛІБЕЯ; СПІКЕР БІЛОРУСЬКОГО ВІДДІЛУ „РАДІО ВИЗВОЛЕННЯ", ЛЕОНІД КАРАСЬ, ПРИ ТАЄМНИЧИХ ОБСТАВИНАХ „ВТОПИВСЯ" В РІЧЦІ; ІНТЕНСИВНЕ СЛІДСТВО; ВИЯСНЕННЯ АМЕРИКАНСЬКОГО КОМІТЕТУ.

З Европи наспіла вістка, що в еміґраційних колах Мюнхену виникло велике занепокоєння у зв'язку з убивством голови Азербайджанського Відділу піддержуваного Американським Комітетом Визволення від Большевизму „Радіо Визволення", Або Фаталібея, та попереднім утопленням при таємничих обставинах спікера Білоруського Відділу „Радіо Визволення", Леоніда Карася. З Американського Комітету Визволення від Большевизму в Ню Йорку одержано в цій справі такі виясненя і завваги:

Голова Азербайджанського Відділу „Радіо Визволення", Або Фаталібей, був замордований у Мюнхені 20-21 листопада. Його вбивство зв'язане з особою Михайла Ізмаїлова, електротехніка, що прибув до Західньої Німеччини із совєтської зони в 1953 році. Німецька поліція проголосила в справі цього вбивства такі заяву: „Відносно припущень, що вбивство Або Фаталібея було поповнене з політичних мотивів, дотеперішнє слідство виявляє, що такі мотиви не є виключені. Хоч запідозрюваний як вбивник Ізмаїлов, що втік, мав численні зв'язки із своїми земляками в Мюнхені, він не був затруднений в „Радіо Визволення", а працював на одній із поблизьких фарм. Відомо, що між Ізмаїловим і вбитим Фаталібеєм існували розбіжності політичних думок та особистих поглядів. З уваги на прибуття Ізмаїлова до Мюнхену із Східньої Німеччини, де він має жінку і двоє дітей, можна припускати, що він легко міг туди втекти, тим більше, що злочин убивства Фаталібея викрито лише через 36 годин після його поповнення. Тому, що Ізмаїлов забрав особисті документи Фаталібея, негайно видано гончі листи за обидвома особами, і призначено високу грошову нагороду за допомогу в схопленні вбивника . . ."

Американський Комітет зі свого боку проголосив таку заяву:

„Американський Комітет глибоко схвильований вісткою про брутальне вбивство Або Фаталібея, голови Азербайджанського Відділу „Радіо Визволення" в Мюнхені впродовж останніх трьох років і видатного політичного діяча між азербайджанськими еміґрантами. Мюнхенський Відділ Американського Комітету подав такі подробиці злочину:

В суботу, 20-го листопада, Фаталібей був у помешканні Ізмаїлова в Мюнхені. Ізмаїлова вже довший час підозрівали як совєтського аґента, і під цим замітом він був навіть заарештований німецькою поліцією минулого року, але швидко звільнений. Фаталібей не відвідував Ізмаїлова потаємно. Навпаки, він говорив про це своїм співробітникам у „Радіо Визволення", кажучи, що хоче переконатись, хто такий Ізмаїлов і чого він собі бажає. В понеділок, 22-го листопада, господиня Ізмаїлова знайшла в його кімнаті труп убитого мужчини з слідами побиття і удушення. Господиня-німка негайно покликала поліцію і поінформувала її про вбивство свого льокатора. Поліція занотувала твердження господині і похоронила труп, як „покійного Ізмаїлова". Проте, коли Фаталібей не з'явився до праці в „Радіо Визволення" у вівторок, 23-го листопада, його земляки зайшли до його мешкання, щоб довідатись, що з ним сталося. Там вони довідались, що його не було в помешканні від попередньої суботи, і негайно поінформували про це поліцію. В понеділок, 29-го листопада, поліція вже могла з певністю ствердити, що вбитий і похоронений був не Ізмаїлов, а Фаталібей. Ізмаїлов же зник.

Цим встановленим поліцією фактам німецька преса віддає багато уваги, підкреслючи політичне тло вбивства. Зокрема, підкреслюється, що Ізмаїлов був совєтським аґентом, що він перебував у Мюнхені з доручення совєтської поліції і що він є вбивником Фаталібея з доручення МГБ.

Німецька преса зв'язує також смерть Фаталібея із таємничою смертю спікера Білоруського Відділу „Радіо Визволення", Леоніда Карася, труп якого знайдено в поблизькій річці 14-го вересня. Німецька поліція, перевівши в цій справі (Карася) основне слідство, прийшла до висновку, що Карась поповнив самогубство. Американський Комітет не мав жадних переконливих фактів, які могли б цей висновок заперечити, хоч серед еміґрантів кружляли уперті припущення, що Карася замордовано. Тепер німецька преса обвинувачує свою поліцію в недбальстві, внаслідок якого Ізмаїлову не тільки залишено вільну руку для вбивства Карася, але й дано досить часу для втечі за залізну заслону після вбивства Фаталібея. Працівники Американського Комітету та його інституцій в Мюнхені тісно співпрацюють з місцевою поліцією для вияснення цих злочинів і покарання злочинців. Американський Комітет висловлює певність, що буде зроблене все можливе, щоб вияснити поповнені злочини, покарати злочинців і не допустити до того, щоб подібні злочини могли повторитись.

Убитий Фаталібей, народжений в Дунданґа в Азербайджані, мав високу совєтську цивільну і військову освіту і грав у різних часах важливу ролю в совєтській партійній та військовій ієрархії, аж доки не попав у німецький полон під час другої світової війни як заступник начальника штабу 27-ої совєтської армії. Перебувши два роки в німецькому концентраційному таборі, він прилучився до своїх земляків, які в окремому азербайджанському леґіоні активно боролись проти совєтської армії. Після війни йому кількакратно пощастило оминути примусову репатріяцію, він побував в Італії, Єгипті і в Туреччині, в 1951 році прибув до Мюнхену і був одним з перших співробітників „Радіо Визволення".

СССР І ЙОГО САТЕЛІТИ ПІДПИСАЛИ ДЕКЛЯРАЦІЮ З ПОГРОЗАМИ ЗАХОДОВІ

У МОСКВІ ЗАКІНЧИЛАСЬ КОНФЕРЕНЦІЯ 9-ТИ КОМУНІСТИЧНИХ ДЕРЖАВ. — ПОГРОЗЛИВИМИ ФРАЗАМИ И ТЕАТРАЛЬНОЮ ОБСТАНОВОЮ МОСКВА ХОЧЕ ЗАЛЯКАТИ ЗАХІД

Москва. — У деклярації, підписаній на Кремлі, 8 комуністичних держав стверджують, що на випадок, коли Західня Німеччина стане членом Північно - Атлантійського Пакту (НАТО), щоб своєю відбудованою армією скріпити сили Заходу, вони, комуністичні держави, створять нову „організацію для власної оборони". 4-денна нарада Совєтів і інших сателітів, в присутності також делеґата комуністичного Китаю в ролі обсерватора, закінчились рішенням створити спільний військовий штаб і спільне командування для всіх комуністичних армій на випадок ратифікування Заходом Паризьких протоколів про признання Західній Німеччині суверенности включно з її правом до частинної відбудови збройних сил і про прийняття Німеччини до НАТО. Для створення такого військового бльоку мала б бути склікана ще окрема конференція. У підписаній деклярації кажеться, що „ніколи ще раніше сили миру й соціялізму не були такі могутні й сконсолідовані. Кожна спроба заатакувати їх і розпутати війну, щоб закаламутити миролюбне життя наших народів, стрінеться з нищівним відпором".

Комуністичну деклярацію підписано з спеціяльним церемоніялом. Сталось це не у залі засідань конференції, а на Кремлі, у приявності Маленкова, маршалів Жукова, Васілевського, всіх членів уряду і різних інших совєтських достойників. Першим підписав деклярацію Молотов, а за ним польський „прем'єр" Циранкевіч, потім чех Сірокі і інші. Підписана деклярація — дуже довга і повторяє всі безліч разів повторювані до цього часу лайки під адресою німецького імперіялізму і мілітаризму, що його тепер буцім то хочуть воскресити західні держави; коли це станеться, то, мовляв, настане небезпека для „миролюбних" народів, треба буде організувати їхню „самооборону" і т. п. теревені. Перша реакція закордону така, що всі оті погрозливі заповіді не мають ніякого глузду, бо — за існуючими між СССР і його сателітами формальними договорами — всі комуністичні країни насправді становлять один військово - політичний бльок під одним командуванням і диктатом з Москви.

Відклали справу заборони комуністичної партії в *Німеччині*

Бонн. — Найвищий Суд Західньої Німеччини відклав — покищо на тиждень — справу урядової пропозиції, поставити поза законом комуністичну партію, бо — мовляв — уряд мусить передумати арґументи, що їх навів на судовій розправі правний оборонець комуністів. Їхній адвокат заявив, що заборона комуністичної партії в Західній Німеччині була б протизаконна і була б порушенням постанов Потсдамської конференції, в якій 4 великодержави в тому числі й Совєтський Союз поділили Німеччину на 4 зони, призначивши східню зону під *управління Совєтами, себто комуністичною партією.* Отож, мовляв, поставлення комуністичної партії поза законом унеможливило б раз на завжди переговори про об'єднання Німеччини між урядом Західньої Німеччини й Совєтами, де існує тільки одна комуністична партія. Уряд Західньої Німеччини стоїть на становищі, що коли західньо - німецька конституція забороняє діяльність будьякої тоталітарної політичної партії, що пропаґує тоталітарний режим на місце демократичного, то для комуністичної партії нема місця в Західній Німеччині.

Комуністи втягають трамвай у політичну дискусію

Берлін. — Східньо-німецькі комуністи запропонували відновлення трамвайного руху між двома частинами міста, розділеного політичним кордоном, під умовою, що міська управа в Західньому Берліні осудить плян озброєння Західньої Німеччини. Всі трамвайні лінії, що сполучають дві частини Берліну, перерізано в 1952 році і поставлено впоперек них козли з кільчастим дротом. Тому, що якраз в найближчу неділю у західній частині Берліну відбуваються вибори до місцевої міської управи, комуністи повели жваву аґітацію, щоб голосуванням на їхню листу заманіфестувати бажання з'єднати обидві частини міста, бо, мовляв тільки на плятформі „взаємної толеранції" німці з обох частин міста і краю можуть помиритись „понад головами чужинних імперіялістів" (про Росію тут мовчать!).

В СВІТІ

● **Світова Федерація Ветеранів** вибрала на своєму конґресі у Відні генеральним секретарем Куртіса Кампень, американця з міста Монтклер у Ню Джерзі, правного дорадника фабричної фірми Інтернейшенел Пейпер Компані й активного діяча ветеранського руху. Він є ветераном морської фльоти і був директором Фонду Федерації Ветеранів.

● **Поштовий уряд Об'єднаних Націй** повідомив, що з днем 25 жовтня ц. р. почали уневажнювати 233,544 коверти із марками „День Об'єднаних Націй". З днем 1 березня 1955 р. перестануть продавати 5-центові марки „Дня ОН" і марки „Дня Прав Людини" — вартости по 5 і по 3 центи.

● **Сніжні лявіни** на узбіччях гори Фуджіяма в Японії засипали в останню неділю кілька груп лещетарів. Рятункова експедиція в числі 300 осіб знайшла під снігом 4 мертві тіла. Тепер 150 вояків розшукують ще 11 студентів.

● **„Цїркус Максімус"**, найбільший із староримських цирків, що його початки рахують від 6-го сторіччя перед нар. Христа і що в світлих днях римської імперії вміщував 200,000 глядачів, буде перетворений на футбольне грище. Його руїни в самому центрі сучасного Риму біля Палятинської гори є місцем прогулянок позамісцевих відвідувачів Риму та предметом фільмування.

● **В Тунісії** склав зброю перший із кільканадцятьох ватажків збройних повстанських частин феллахів. Складання зброї відбувається з спеціяльним церемоніялом, а кожний, що її складає, дістає відповідну довідку, яка ґарантує йому, що його не будуть карати. Фотографа, що робив світлини з тієї сцени, юрба присутніх арабів побила, а пороблені кліші знищила.

● **Роджера Експерта,** інженера, що побудував цілий ряд державних будинків у Франції і заплянував публічні залі на великому трансатлянтійському кораблі „Норманді", обрано членом французької Академії Мистецтв. Він має 72 роки.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES.	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	5.25	Six months	5.25
На три місяці	2.75	Three months	2.75

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріяли.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ДОГАНА СЕНАТОРОВІ МЕК КАРТІ

Сенат великою більшістю голосів прийняв рекомендацію очолюваної сенатором Воткінсом комісії і ухвалив догану сенаторові Джозефові МекКарті за зневагу Сенату, зокрема за зневагу сенатської виборчої підкомісії з 1952-го року та поодиноких її членів. У загальному догану сенаторові МекКарті ухвалено не за його працю, як таку, себто не за його погоню за підривними комуністичними елементами, що він робив як голова постійної сенатської слідчої комісії, а за його поведінку, яку підкомісія Воткінса оцінила як „порушення гідности і репутації Сенату". Таку „негідну" поведінку мав сенатор МекКарті виявити в багатьох випадках під час переслухання свідків, зокрема переслухання ген. Ралфа Цвікера.

У не закінченому ще в цій хвилині голосуванні в Сенаті в справі догани сен. МекКарті виявились поважні розбіжності між сенатськими групами. В першому голосуванні було 67 голосів за доганою, а 20 — проти неї. В обороні сен. МекКарті виступали такі визначні законодавці, як сенатор Новленд, лідер дотеперішньої республіканської більшости в Сенаті, сен. Еверет М. Дірксен з Ілиной та інші. Загально вважається, що його оборону збоку його приятелів і симпатиків утруднив великою мірою сам сен. МекКарті своїми гострими виступами проти комісії Воткінса та своїми публічними заввагами.

Коли мова про публічну опінію, вона так само поділена, як і опінія в Сенаті, хоч, можливо, в кориснішій для сен. МекКарті пропорції. Доказом цього може бути не тільки факт, що сен. МекКарті був переобраний на сенатора з Висканcину, але й великі та спонтанно створені групи громадян, які вели дуже живу акцію в обороні МекКарті, що став у країні майже символом боротьби проти підривних комуністичних елементів. При цьому цікаво, що хоч сен. МекКарті, в очах комісії Воткінса, завинив найбільше у своєму конфлікті з Армією, ті громадські групи, які влаштовували зібрання та збирали підписи в обороні МекКарті, були очолювані переважно бувшими чи емеритованими військовиками та ветеранами високих військових ранг.

Немає сумніву, що збоку сен. МекКарті були деякі виступи і акти, з якими не можна погодитись. Але, з другого боку, були далеко грубші „порушення гідности Сенату" збоку деяких інших законодавців і в далеко менше провокативних обставинах, ніж це було у випадку сенатора МекКарті з ген. Цвікером. А проте їх ніхто й не думав притягати до відповідальности. Це вказувало б на те, що в признанні догани сенаторові МекКарті та взагалі в цілій тій справі були крім поведінки сен. МекКарті, ще й „спеціяльні обставини", себто та атмосфера проти висканcинського сенатора, яку зручно підсичували ті, проти кого було звернене вістря його акції.

Осуд сенатора МекКарті не матиме жадного безпосереднього практичного значення. Сенатор МекКарті продовжуватиме свою працю аж до часу зібрання нового Конгресу в січні 1955 року, коли голів поодиноких комітетів вибере вже демократична більшість. До речі, того самого дня, як Сенат частинно ухвалив догану сен. МекКарті, екзекутивний директор очолюваного сен. МекКарті слідчого комітету повідомив, що вже в найближчий вівторок почнуться переслухання в справі комуністичної інфільтрації в підприємствах, що працюють для оборони країни. Отже, противники сен. МекКарті, крім сатисфакції, нічого іншого з тієї догани не здобудуть. З другого боку, така пригадка на потребу гідности в поведінці часом теж потрібна для збереження світлих демократичних традицій та самої демократії. Чи й наскільки саме сенатор МекКарті заслужив собі на те, щоб стати об'єктом такої пригадки, це вже інша справа. Але це ще єдине позитивне, що можна б добачити в цілій тій непотрібній і в багатьох відношеннях шкідливій справі.

При цій нагоді приходить на думку, що коли б серед української еміграції була така авторитетна інституція, яка могла б прослідкувати поведінку своїх діячів і мала авторитет ухвалювати їм догану, то навряд чи було б багато таких, які на таку догану не заслуговували б далеко більшою мірою, ніж сенатор з Висканcину, якщо він собі на неї взагалі заслужив.

СПІЛЬНИК НА МІСЦЕ ДОБРОГО СУСІДА

Різнородні вісті з країн Латинської Америки, з Болівії й Арґентини, приглушують до деякої міри звідомлення з конференції міністрів фінансів та торгівлі 21-ої американської держави, що зібралися у Петрополісі, на передмісті бразилійської столиці Ріо де Жанейро, у понеділок 22 листопада для налагодження фінансово-економічних стосунків між Південною й Північною Америкою. Коференція в Петрополісі — це одинадцята з черги Міжамериканська Конференція, скликана у висліді рішення 10-ої конференції, що відбулася навесні цього року в Каракасі, столичному місті Венесуелі, з метою визначення способів для звільнення республіки Ґватемалі від комуністичної диктатури. На згаданій 10-ій конференції схвалено резолюцію З'єдинених Держав Америки з заявою солідарности всіх 21-ої американської республіки для припинення комуністичної інфільтрації й підривних діянь, а за це ЗДА обіцяли скликати в найближчому часі спеціяльну конференцію всіх американських республік для налагодження економічно-фінансових справ цілої Західньої півкулі.

Така конференція була здавна побажана і треба було відповідного часу, щоб її скликати. Вона приходить упору, коли весь світ стоїть під впливом комуністичної диктатури зі Сходу і демократичного американського проводу із Заходу. Очевидно, що як Північна, так і Південна Америка відчувають, що вони ідейно належать до однієї цивілізації, не зважаючи на великі економічні різниці між поодинокими країнами. Та головна різниця спостерігається між країнами Латинської Америки і З'єдиненими Державами і саме конференція має на меті підшукати способи для вирівняння непорозумінь, які стають на перешкоді до повного ідейного об'єднання всіх Америк, тобто Північної, Центральної й Південної.

Головна різниця має свій корінь в економічному добробуті Північної Америки, з одного боку, і економічній відсталості країн Центральної й Південної Америки, з другого. З'єдинені Держави мали щастя раніше визволитися з політичної залежности европейських країн і мабуть тому раніше розбудували у себе такий економічний добробут, що став подивом усього світу. Центральна й Південна Америка скинули з себе колоніяльне ярмо европейських країн далеко пізніше і мабуть тому не мали спроможности наздогнати Північну Америку. Очевидно, що країни Південної Америки не мали іншої ради, як посягати по фінансову допомогу в різнородній формі до З'єдинених Держав, а це у свою чергу мусіло викликати економічну залежність слабших південних країн від сильніших економічно ЗДА. Впарі з цим прийшла заздрість, а від заздрости один ступінь до ворожнечі, а може й страху економічного визиску.

Хто цікавиться внутрішніми відносинами південноамериканських республік, той мусів завважити, що економічні підприємства З'єдинених Держав нав'язали такі велетенські зв'язки з країнами Південної Америки, що південні республіки мусіли, подекуди приймати цю фінансову допомогу просто для свого існування. Одначе загроза комуністичної інфільтрації й поширювання постійної ненависти серед місцевого населення південноамериканських країн до свого північного сусіда мусіли привести керівні кола як Північної, так і Південної Америки до поважної застанови над наладнанням економічно-фінансових стосунків в такому напрямі, щоб допомогти слабшим країнам без дальшого поширювання зависти слабшого до сильнішого.

Здавна вже пишеться про можливість встановлення однакових цін на продукти південно-американських країн, що є головним експортом до ЗДА і дають підставу добробуту країн Латинської Америки. Щоб дійти до цього, південні країни потребують від Північної Америки фінансової допомоги в різнородній формі, а в першу чергу в формі великих позичок, на низький процент, а то й без проценту. Очевидно, що це не легка справа, бо тут треба вивчити добре не тільки економічні засади, але й придумати практичне застосування таких засад відповідно до положення кожної країни, її природніх багатств та товарообміну.

З уваги на такі різниці, делеґати республіки Куба зголосили на конференції в Петрополісі резолюцію, щоб створити окремий американський фонд для видавання позичок або й допомоги південним країнам у їхнім змаганні до земельного й промислового розвитку та експлюатації копалень. До цього фонду мали б З'єдинені Держави вкладати річно по 50,000,000 дол. з метою, щоб такі позички вважати за вклад одного спільника до спільного скарбу, а не як позичку, дану на відсотки. Такий спосіб був порекомендований Економічною Комісією Латинської Америки при Об'єднаних Націях. Резолюцію Куби схвалено всіми голосами Латинської Америки проти голосу представника ЗДА. Андрю Оверві, заступник секретаря скарбу з Вашинґтону, заявив, що він не має уповноваження приєднатися до такої думки, бо існуючих тепер в ЗДА двох фінансових установ, а саме Імпортово-Експортового Банку і Міжнародного Банку для Розбудови й Розвитку цілком вистачає для допомоги американським країнам у їх змаганні до розбудови їхнього внутрішнього господарства.

Приявний на нараді американський конґресмен з Пенсилвенії, Джеймс Дж. Фултон, від себе заявив, що пропозиція американського секретаря скарбу замала для допомоги південним країнам, і обіцяв, що в Конґресі зголосить законопроєкт для уділення довготермінової позички висотою одного більйона долярів. Член американської делеґації, сенатор Гомер Е. Кейпгарт, заявив, що він, повернувшись до Вашинґтону, зголосить законопроєкт про зміну закордонної політики ЗДА у відношенні до країн Латинської Америки в тому напрямі, щоб фінансову допомогу для цих країн вважалося за пильнішу від допомоги для всіх інших країн.

Не зважаючи на різниці в поглядах, треба сподіватися, що з конференції в Петрополісі вийде якась спасенна думка, яка зможе здійснити ідею президента Айзенгавера. Вітаючи конференцію, він висловив бажання, щоб Північна й Південна Америка стали спільниками в економічній ділянці. Досі була в цьому відношенні панівною засада президента Френкліна Д. Рузвелта, а це ідея „доброго сусідства". Отже засада Айзенгавера становить важливу еволюцію в цьому відношенні.

НІМЦІ НЕ ХОЧУТЬ ВІЙСЬКА

Увесь світ звик думати про німців, як про нарід войовників. Німці, мовляв, у своїй крові мають військовий нахил, привчені до військової справи від непам'ятних часів, коли ще не було одної німецької нації, а були ґерманські племена, які не тільки поклали в Театобурзькому лісі край експансії римлян на північ, але й своєю експансією на південь знищили західньо-римську імперію. Німецьке військо — найкраще у світі, — таке було загальне переконання, і тільки в новітньому часі почали порівнювати з німцями японців: обидві нації, мовляв, пройняті духом мілітаризму й імперіялізму і тому німецький „дранґ" був психологічним підложжям, що робив із німецької молоді, зодягненої у військові уніформи і втисненої в шори залізної дисципліни, такого знаменитого вояка.

Але „часи змінюються і ми змінюємось з ними", ствердила вже старовинна народна мудрість. Від часу, коли Гітлер, чи пак підлеглі йому військовики-фахівці, поставили на ноги найбільшу й найкращу армію, яку до того часу бачив світ, — минуло років небагато, але які ж то багаті, страшенне багаті на події та наслідки були роки! Не тільки знищено німецьку армію і цілий керівний та адміністраційний військовий апарат, але й здемілітаризовано німецький дух. Досягнено цього різними способами й різними шляхами. Німецька молодь побачила, що маршалів і генералів, які були в її очах героями, вішано або запроторювано в тюрми, як злочинців. У школах хлопців і дівчат навчали, що німецький генеральний штаб — це було нещастя німецького народу, бо він штовхнув Німеччину у дві світові війни з катастрофальними для німців наслідками. У лекціях, книжках і газетах пишеться, що не війною, а мирними способами треба розв'язувати міжнародні конфлікти. Зникли з німецьких крамниць і німецьких домів олов'яні вояки і дерев'яні рушниці, що ними бавилися раніше змалку німецькі діти. У[illegible] уніформу [illegible], як символ касарняного невільництва молоді, що в своїй несвідомості падала жертвою безскрупульних капіталістів, які для власної наживи підтримували амбітних генералів, що не знали світу поза війною.

Пацифістична пропаґанда, яку повели альянти в Західній Німеччині (комуністи є „пацифістами" тільки для інших, але не для себе, тому у Східній Німеччині атмосфера інша), ведеться дев'ять років і мусіла видати плоди. Діти з часу останньої війни стали вже молоддю в поборовому віці. І ця молодь надихана духом, якщо не ворожим до війська, то щонайменше — байдужим чи неохочим до нього. Це не значить, що ця молодь захоплюється комунізмом. Навпаки, це — антикомуністична молодь, дармащо вона несвідомо повторює фрази з комуністичного словника. Але вона покликається й на слова Аденауера, який, ставши канцлером, заявив, що він гордий, що ніколи не служив у війську. Німецькі юнаки пригадують свого діда і батька, що згинули в першій і другій світових війнах. Вони вказують на руїни домів і покликаються на катастрофу своєї батьківщини. І вони становлять тепер знаменитий ґрунт для зерна, що його щедро розсівають всі німецькі пацифісти, соціялісти і комуністи, противники Паризького договору про відбудову західньо-німецької армії.

За статистикою, переведеною німецькими часописами, тільки 25% німецьких юнаків у поборовому віці радо піде до війська, 40% погоджується йти, коли мусить, 25% рішуче відмовляється, а 10% не знає, що думати. Молоді німці, які служать в теперішніх „поліційних" частинах, це — кажуть — добрий матеріял, здисциплінований, знаменито вишколений і нагадує давніх німецьких вояків. Але ще далеко невідомо, якою буде ціла армія, що складатиметься з таких „відмілітаризованих", вояків! І кандидатів, що зголошуються до війська, нема забагато, дармащо у поборовому віці є в Західній Німеччині коло 1,200,000 юнаків, а для 12 дивізій треба пів мільйона. Не квапляться йти до війська молоді люди ще й тому, що в Західній Німеччині нема для них безробіття, — навпаки, є світлі вигляди праці й заробітків.

Все це пояснює ту загадку, якою була недавня вістка, що юрба німецької молоді побила західньо-німецького міністра військових справ (з іншим, далеко скромнішим титулом) Теодора Блянка, не допустивши його до слова на публічному зібранні. І тому й сам Теодор Блянк заявив недавно, що найтрудніше його завдання — не організувати військовий апарат і нове військо, а перевиховувати німецьку молодь, щоб вона могла бути добрим джерелом для доброго війська.

В світлі таких фактів парадоксально — і смішно й трагічно — виглядає вся дурійка „демілітаризації", що її поведено в Західній Німеччині з кінцем війни, дармащо Черчил перестерігав ще перед формальним закінченням війни, ще у 1944 році, рівно 10 років тому, що німців треба брати під увагу як можливих союзників, проти захланної Москви.

З наших буднів

НА ГОСПОДАРСЬКІ ТЕМИ

Каже мені один із наших бизнесменів на долині м. Ню Йорку:

— А не зашкодило б вам, час-від-часу, зачепити якусь тему з економіки, з торгівлі. Якби ви так постояли в крамниці один день, то назбирали б повен міх тем із тої бранжі.

— Ну, наприклад, — кажу.

— Наведу вам, для прикладу, один цікавий причинок до характеристики українського покупця, а, може, й української психіки взагалі... Два тижні тому була в нас інвентура товару, а при цій нагоді я змінив виставу за вікном, зробив маленький ремонт, одним словом — перебудова. В той день двері до крамниці не замикалися! Народ ішов, як по свячену воду, а все свої, українці. До полудня ми нарахували 136 осіб. З того 21 особа спиталася: „Що це, розбудовуєтесь? Поширюєте бизнес?.. Ну, щасти Боже". А 115 осіб увійшло до склепу зі словами: „О, вже ліквідуєте бизнес? Збанкрутували?.."

Тепер — інший приклад, як то „підтримують" нас деякі наші організації... Приходить раз голова одного товариства, зрештою людина чесна, активна і безсумнівний патріот, та й каже мені таке:

— Пане добродію, мені треба три тисячі „бизнесових" коперт. Я щойно вертаюся від Фінка, який зацінив мені по 15 долярів за тисячку. Але ж ви є свій чоловік і я даю вам першенство. Якщо дістану у вас за ту саму ціну — куплю у вас коперти.

Тоді я витягаю фактуру від того самого Фінка і кажу:

— Пане голово, ось вам чорне по білому, що мене самого коштують коперти: 15 долярів за тисячу. Але Фінк має гуртівню паперу, а я не маю. Я мусів скалькулювати собі хоч мінімальний зарібок — 10 процент, бо, інакше, чого я буду тут стояти?.. Я можу вам дати ці коверти по 16.50 за тисячу.

На те пан голова відповідає мені:

— Пане добродію, я вас розумію, але ви зрозумійте мене: наше товариство тримається на членських вкладках і ми мусимо числитись з кожним центом. Як я куплю у Фінка, то зроблю для товариства ощадність на півтора доляра від тисячки, а у вас...

Тоді я йому відповідаю:

— Це дуже гарно, що ви такий ощадний голова, але скажіть мені, як то воно буде перед Різдвом: до кого ви підете з збірковою листою — до мене, чи до пана Фінка? Та й не тільки ви, а два десятки інших організацій ... до кого підуть за пожертвами? І я дам, бо мушу дати, бо це мій обов'язок, українця-бизнесмена, хоч 70 процентів моєї клієнтелі не українці.

Пан голова почухався за вухом, сказав, що ще надумається, порадиться з Управою, пішов і — по нинішній день.

Нашу розмову перебила поява в крамниці пари молодих, симпатичних людей, саме недавно одружених. Вони перепросили нас, відтягнули бизнесмена на бік і там з великим завзяттям щось йому толкували. За щось торгувалися.

Не знаю, чим закінчився торг, але за хвилину наш пан бизнесмен вернувся до мене з доволі квасною міною...

— Даю вам ще один причинок... Ви уявляєте собі, за чим вони прийшли?.. Он там, у мого конкурента, є „сейл", випродаж всього барахла. То вони „заскочили" до мене на хвильку — позичити грошей...

Ікер.

Марія Гулей-Стефанів

НАША ЖЕРТВЕННІСТЬ

Перед нами підсумки пожертв для Українського Народного Фонду за роки 1950-1953. Коли представити їх графічно, вийде наша „світлинка", наш образок. Ми побачимо, що зразу, в 1950 р., наша жертвенність гострою стрілкою піднеслася вгору, 1951 р. продовжувався її хід на вершини, в 1952 р. вона вже, шкутульгаючи, згорблена, підповзла ще трішки вище і стала, щоб в 1953 р., не зважаючи на перестороги, звернення, продовження ділового року, покотилась додолу. О, це ми — згорблені похнюпи, відступаємо з фронту.

...„Втікаймо додому, защо воювати"... Пекучим дисонансом врізується в наші серця згадка про цей трагічний клич з часів визвольних змагань, що заважив на долі нашої батьківщини. А чи не пронизує серця наша ота стрілка графічного представлення пожертв для УНФонду за 1953 р., що різко женеться додолу? Тоді це був вияв чорної, гнітючої несвідомости тих, що зі зброєю в руках повинні були вибороти батьківщині волю. А що сьогодні, тут на американській землі, жене нас до відвороту з фронту некровної жертвенности? Частинно ще й далі старе трагічне „гасло", а головною причиною стає завмирання патріотично-духовних цінностей української людини. Нарід убожіє духово, а тому падає і жертвенність. Це підтверджує факт з нашого теперішнього життя. Чотири роки тому, коли наша повоєнна еміграція ставила тільки ще перші кроки на новій землі, жертвенність її була на багато вища від сьогоднішньої в кращих матеріяльних умовах. Прикра це дійсність, але правдива. Вогонь любови до поневоленої батьківщини потах в наших рядах. Цього ніхто не заперечить; жертвенність є чи не найбільш чутливим термометром, що докладно мірить, чи серце горить любов'ю до батьківщини, яка в ньому сила цього тепла, чи охололо, чи в байдужности розгуби-

(Закінчення на ст. 3-ій)

Володимир Янів

НОВІ ПЕРСПЕКТИВИ НІМЕЦЬКОЇ ПСИХОЛОГІЇ

(1)

Якщо збираюся оце подати ширші інформації про з'їзд Професійної Спілки Німецьких Психологів (отже, властиве кажучи, про фаховий конґрес) у загальному, — нефаховому органі, то спонукують до цього щонайменше дві причини: Поперше, в німецькому науковому житті помітні в останньому часі деякі нові тенденції, які уповноважують до висновків про цілість німецького життя; подруге, розвій психологічної науки йде по лінії, що має безпосереднє відношення до життя одиниці, а тому досягнення психології повинні цікавити загал.

Німеччина притягає сьогодні до себе увагу цілого світу. Завдяки специфічним прикметам німецького народу говориться сьогодні — через дев'ять років по капітуляції, яка прийшла у висліді тотального розгрому й винищення, про „господарське чудо", а самі німці схильні щораз частіше приймати ту самопевну й несимпатичну поставу, яка здавен призводить до збільшення кількости ворогів. Забуваючи про недавнє упокорення, про поділ батьківщини, про большевицьку загрозу, німці схильні повірити, що це „вони властиво виграли війну" (як дехто з них голосно починає говорити). Не входячи в те, наскільки цей погляд виправданий і не аналізуючи причин неймовірно скорого відродження й справді подивугідної відбудови, приходиться ствердити зріст значення Німеччини, як об'єктивний факт. До зросту значення мають спричинитися всі ділянки життя, і у всіх ділянках слідна усвідомлена тенденція відвоювати батьківщині втрачене місце. Але впарі з тим пляновим намаганням ростуть з успіхами неусвідомлювані амбіції проявитися, висунутися на перший плян, створити щось неповторне. Згадані прояви помітні й у науці. Вони проявилися й на згаданім з'їзді психологів, який відбувся в Ганновері, в днях 1-3 жовтня ц. р. І з цього погляду значення з'їзду незаперечно симптоматичне: на ньому з усією силою проявилися намагання спрямувати німецьку психологію на нові рейки, які знайшли б визнання в науковому світі і які у висліді здобули б для німців признання.

У Ганновері доповідачі заговорили про нову добу в розвитку психології (зокрема відомий із співпраці з українськими психологами доцент мюнхенського університету д-р Л. Цайзе). Коли перша доба характеризувалася досліджуванням поодиноких психічних явищ, — їх констатуванням, описом, клясифікацією, — тоді в другій добі увага зосередилася на людині як на певній психічній цілості. Зацікавлення пересувається від чистої теорії до практики. Діягноза людини є на той час головним завданням; психолог має видати свідоцтво, чим є дана одиниця, до чого вона надається, де є її місце. Третя доба переходить від діягнози до поради; від ствердження, чим людина є, до допомоги в формації людини, до допомоги в її змаганні до того, чим вона може бути і чим вона повинна бути. Психолог таким чином перестає бути лябораторійним ученим, перестає бути простим інтерпретатором інших людей, — він починає бути співтворцем життя інших людей ба навіть реформатором, який має знайти розв'язку життєвих труднощів, що кореняться в нашій добі. Отже психолог стає, поруч з лікарем, педагогом, священиком; поруч „душпастиря" (Seelsorger) потрібно нам сьогодні „керівника душ" (Seelenfuehrer). Розмежуваннями між трьома добами психології стають дві світові війни. Це само життя поставило перед психологами нові завдання й визначило для психології нові розвоєві шляхи. Це з глибоких трагедій доби, помножених винятковими воєнними й повоєнними умовами, виникає пекуча потреба лагодити конфлікти, які є відбиттям загального невдоволення й зростаючого непокою.

Поодинокі три доби психології можна б ще характеризувати в інший спосіб. Перша доба, згідно з тодішнім (матеріялістичним) духом вбачала в людині повну аналогію з машиною („людина-машина") і трактувала її механістично як суму „коліщаток" чи „шрубок". Тоді вірилося, що психічне життя складається з елементів, тобто з поодиноких, нескомплікованих вражень (згл. з простих афектів і актів волі), які можна в відділенні, незалежно одні від одних досліджувати, приймаючи за правдиву гіпотезу, що кожний такий психічний елемент зв'язаний з якоюсь конкретною клітиною в мозку. Людину вважалося тільки за суму певних прикмет, обдарувань, здібностей. Досліджуючи окремо її змисли й обдаровання (пам'ять, увагу, подільність уваги, концентрацію, силу волі, почуття і т. д.), психологи вважали, що та людина є здібніша, яка в пересічному виявила кращі висліди при досліджуванні поодиноких функцій. Досліджуючи поодинокі, нескомпліковані елементи, психологи не звернули уваги на людину як таку, яка стала для них якоюсь мозаїкою. При ствердженні поодиноких фактів психологи не звернули уваги на те, що ці факти зі собою лучить. Це призвело навіть до того, що психологія отримала назву „науки без душі".

Друга доба відкрила, завдяки дослідам саме німецьких психологів, що людина — це не механічна сума психічних елементів, але пов'язана цілість. Ті самі елементи з тим самим насиленням пов'язуються у різних осіб в різні цілості, відповідно до внутрішньої структури людини. І намагання вирізняти поодинокі „елементи" і їх у відокремленні досліджувати — це є нереальна фікція, бо ніколи не дасться, напр., досліджувати самої тільки пам'яті, якщо зважити, що в людині завжди рівночасно співдіє і воля, і почування, і амбіція тощо. Тому в другій добі перестає бути ідеалом „психологія без душі", і можна навіть сказати, що психологи саме навпаки — намагаються відшукати душу в людині, якщо під душею будемо розуміти щось для конкретної людини спеціяльно характеристичне, щось неповторне. В цьому намаганні є незаперечний відступ від матеріялістичних позицій попередньої доби і, хоч психологія як наука не пов'язує себе з метафізичними заложеннями, проте є виразний зворот до ідеалістичної постави. Коли для заіснування другої доби характеристичний є перехід від елементу до цілости, тоді в сучасному помітна тенденція ще більше поширити аспект, і розглядати людину не як замкнену в собі цілість, але як частину спільноти. Коли зважити, що ціле психічне життя людини формується не у відокремленні від інших людей, але, навпаки, тільки у безпосередній зустрічі з людьми і під їх сяким чи таким впливом, тоді постулят нового напрямку стане вповні зрозумілий. І воно зрозуміло, що це поширене розуміння психології тісно пов'язане саме з її завданням радити, формувати. Адже формувати людину можна тільки тоді, як врахується вплив середовища на неї. І коли ми сьогодні зустрічаємося, напр., з „трудними" (неслухняними, впертими) дітьми, то ми менше схильні тепер вбачати вину в самих дітях, а радше в їх оточенні. Як же ж часто неслухняність дитини має своє джерело в подружніх конфліктах батьків. Сьогодні в психології майже завжди виростає з малої проблеми (наприклад, виховання дитини) велика проблема (напр., питання гармонії в родині). І майбутній розвиток психології піде по лінії щораз більшого віддалювання від індивідуальної психології в напрямі скріпленого розвитку соціяльної психології, яка щораз більше рахується з фактом, що людина не живе ізольовано, але що вона живе в групі, в спільноті. На всякий випадок, соціяльною психологією мусить бути психологія, яка хоче радити, яка хоче формувати конкретну людину за даних умов.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Балтімор, Мд.

З ЖИТТЯ СУМА

З датою 1-го Листопада в історії України в'яжуться дві великі події. Це дата, коли в городі князя Льва проголошено Українську Державу, і 10 років тому мученича смерть Митрополита Андрея Шептицького, покровителя Української Католицької Церкви і опікуна українського народу, якого отруїли московсько - большевицькі сатрапи з НКВД. В особі покійного Митрополита червона Москва вбачала найбільшого і найгрізнішого свого ворога.

Ці дві події українська збірнота в Балтиморі відзначила святочною академією, що відбулася дня 7 листопада біжучого року. Ініціяторами свята біли 14-ий відділ ООЧСУ та Осередок ім. Першого, Листопада.

Академії попереджено Панахидою, яку відправив місцевий парох всч. о. О. Кобрин, в асисті всч. оо. В. Соловія і В. Сушка в українській католицькій церкві св. Михайла, за душі Героїв, що впали у боротьбі за волю України.

Після Панахиди всі вірні перенеслися до залі, в якій відбулася академія. Імпреза складалася з двох частин. Перша з них була присвячена Листопадовому Зривові, а друга 10-им роковинам з дня смерти Митрополита Андрея Шептицького.

В першій частині вечора мужеський хор від. ООЧСУ під управою всч. о. В. Соловія відспівав „Над гори до хмар" Д. Січинського.

Доповідь про Листопадові роковини прочитав полк. П. Галан, у якій з'ясував загальне положення українського народу перед Листопадовим Зривом та важке, безвихідне становище по проголошенні незалежности, в якому опинилась молода Українська Держава. Сумівка К. Гринчишин з чуттям продеклямувала вірша „Листопад у Львові".

Другу частину святочної академії, що була присвячена вшануванню пам'яті трагічної смерти Митрополита Андрея, започатковано збірною деклямацією юних сумівців. Маленькі учасники цієї деклямації — дітвора, що народилась поза межами України, на вигнанні — складали свою присягу на вірність Батьківщині - Україні.

Потім знову мужеський хор проспівав „Ой, що ж то за ворон" (музика Лисенка). Виконання цієї пісні заслуговує на окреме признання. У ній виявив свій милозвучний баритон п. С. Ганкевич, який вперше виступав у цьому хорі, співаючи сольо.

Про життя, діяльність і працю та великі заслуги для Української Католицької Церкви Митрополита Андрея, його безмежну любов до українського народу розповів святочній громаді у своїй промові всч. о. Василь Соловій. „Олександер Роман граф Шептицький — Кир Андрей став митрополитом і майже пів століття засідав на львівському митрополичому престолі. Пів століття він був тим, що на ньому спочивали очі та концентрувалась увага українського громадянства. Для своїх був найвищим авторитетом, для чужих — подивугідною індивідуальністю, величністю, перед якою всі стояли з шапкою в руці, якого побачити вважали своїм великим щастям, а з яким говорити вважали за найкращий момент свого життя. Бо це був справді велетень „велетень тіла й духа" — говорив прелеґент про Митрополита. „Митрополит Андрей був великим знавцем і опікуном української культури та мистецтва. Щедрий фундатор та меценат", — продовжував бесідник — „це прикладний опікун безпритульних сиріт та духовий батько молоді. Молодь була справді найближчою його серцю. Він її любив цілим серцем, бо бачив в ній майбутніх провідників нації. І коли в 1933 році, у 1900-ліття смерти Ісуса Христа, ця молодь числом 115 тисяч зібралася у Львові під кличем: „Українська Молодь Христові!" — і Митрополит, оточений світськими та духовними достойниками на площі св. Юра, приймав від них дефіляду, він плакав з радости та зворушення, бо пророчим оком бачив, що ця молодь — це майбутня українська дивізія, це наша героїчна УПА, бо бачив, що ця українська молодь в недалекому вже часі засвідчить свою вірність Богові та рідному народові своєю кров'ю.

В дальшій програмі чоловічий хор відспівав „Марш — Україна" Китастого, а сумівець Т. Царик продеклямував поему Б. Лепкого „У храмі св. Юра".

Спільним відспіванням „Не пора . . .", закінчено академію.

Із зібраних добровільних пожертв призначено 54.24 дол. на інвалідів та хворих бувших вояків УПА.

Т. Ц.

● В стейті Алабама вибух метеор, внаслідок чого був такий гук, що припускали, що це вибухнув літак. Кусник метеора вагою 9 фунтів залетів до хати пані Гюлетт Годжес в Силакоґа і легко її поранив.

НАША ЖЕРТВЕННІСТЬ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

лось, а хто любить Україну, за думкою І. Франка, „як кусень сала". Тут не сховатися нам за крилатими фразами, або позуванням, тут не оправдатись матеріяльними недостачами, бо не з матерії жертвенність, а з духа. Нема любови до батьківщини, нема й жертвенности.

Яка ж це втрата для України, що наша жертвенність падає, найкраще могли б сказати вороги наші. Вони пильно стежать за станом нашої жертвенности і радіють, якщо вона знижується, щоб тоді ще з більшим завзяттям бити по наших позиціях, з яких і без того відступає немала частина нашої спільноти.

І як же воно не дивно, що у великої частини нашого заокеанського громадянства холонуть патріотичні почування в обличчі кричущих фактів, на які не сміє й не може бути сліпим жадне наше око, ані глухим жадне українське вухо. Як же ж може українська людина, а ще інтеліґентна, не реаґувати коли ще й сьогодні велика частина світу, нас ігнорує. Як ходити великій частині нашої еміґрації зі спокійним сумлінням і не голосити всьому світу про большевицьке народовбивство, коли не одного з нас матір або батька, сестру чи брата, чи близького родича большевики розстріляли чи замучили або мучать в нужді й голоді на тяжких роботах холодної півночі! Як же не приєднатись їм скромною пожертвою до фронту Воюючої України? Мовчати можуть тільки німі раби, або люди без людської гідности.

Проти цього патологічного об'яву поважної частини нашої спільноти треба вперто і послідовно боротись. Лікарем повинен стати кожен і кожна національно свідома українська людина. Завдання це зовсім просте. При кожній звичайній нагоді, а нема такої, тоді йти до хати і питати, просити та переконувати в конечності пожертв для УНФ. Питати можна кожну нашу людину, за це щирий патріот тільки подякує, стукати в кожні українські двері, і не раз, а так довго, щоб таки добитися успіху. Правда, діло це просте, але яке важке, воно вимагає багато терпеливости, благородности, посвяти дорогого часу, при чому треба бути заздалегідь приготованому на різні „несподіванки", включно з нечемністю, категоричною відуспішна, і нею можуть похвалитись деякі Відділи УКК. ᶈжувати примираючі почування любови до батьківщини. Метода ця не нова, але були б образою. В цьому, однак, випадку не можна зражуватися і ображуватися, а треба продовжувати із ще більшим завзяттям пробумовою, а часами й на такі сцени, що в приватній справі Тому треба піти за їхнім прикладом, якщо бажаємо собі зросту національної жертвенности. Будьмо певні, що коли десять тисяч „вибранців" візьметься щиро за цю народну роботу, тоді графічна стрілка зіставлення УНФ за 1954 р. понесеться високо вгору, символізуючи зростання наших сил у боротьбі за волю України.

● ПОВІДОМЛЕННЯ ●

У. Ж. Г.

ім. Лесі Українки в місті Ню Гейвен

Повідомляє Українське Громадянство, що приступає до акції наложення обов'язку кожного працюючого українця-ки по 25¢ місячно на залишенців.

У. Ж. Г. просить Українське Громадянство Ню Гейвену її акцію підтримати.

ВИКОНАЛИ СВІЙ ОБОВ'ЯЗОК

У цій рубриці друкуємо з признанням і подякою імена тих громадян, що прислали свою добровільну доплату до передплати „Свободи" та свою пожертву на фонд дитячого журналу „Веселка".

СПИСОК Ч. 41.

Д-р В. М. Білозор, Джерзі С.	$5	І. Баланчук, Вілміґтон	2
І. Садовий, Найлес	3	М. Кузьма, Гартфорд	2
В. Сиішкевич, Нюарк	3	І. Кукіль "	2
Ф. Гнип, Сиракюз	3	М. Мулівський "	1
Д. Забігач, Бунтон	2:50	Я. Крук, Ґері	1
Є. Курило, Бінгемтон	2.25	М. Кавалець, Клівленд	1
С. Бурштинський, Шікаґо	2	М. Селеман, Ню Брітен	1
К. Дідух, Гіксвіл	2	М. Михальцевич, Честер	1
Д. Кишенюк "	2	А. Бубняк, Елмайра	1
С. Вербовецький, Шікаґо	2	В. М. Гаврилюк, Патерсон	1
Р. Будзяк, Дітройт	2	Інж. Н. Черлінка, Сан Фр.	1
Г. Базар, Сиракюз	2	Разом	$ 52.75
О. Бемко, Нюарк	2	Раніше проголошено	8,703.71
Я. Кубів, Пітсбурґ	2		
І. Мазур, Пленс	2		
М. Настин, Джамейка Пл.	2	Разом вплинуло на фонд „Веселки".	$8,756.46

● В Об'єднаних Націях 69 службовичок, що опроваджують відвідувачів по палаці ОН, уладили прийняття в традиційний День Подяки. Кількасот осіб взяло участь у знаменитому обіді з індиками, паштетами, винами й тортами. Всі страви приготовили самі службовички. Вони походять з кількадесятьох різних країн.

ПОВІДОМЛЕННЯ

Усім заінтересованим подаю до відома, що я дальше залишаюся в учительському складі Укр. Муз. Інституту в Нюарку, Н. Дж., а також в Ню Йорку і працюю ТІЛЬКИ для цієї укр. муз. установи.

ДАРІЯ ГОРДИНСЬКА - КАРАНОВИЧ.

ПРАЦЯ
HELP WANTED—MALE

МАШИНІСТИ
не оператори потрібні до кожної праці. Побажані мужчини з фабричним досвідом.
Добра платня і стала праця.
H. & H. ENGINEERING CO., Inc.
127 Water St., Paterson, N. J.

Досвідчений ЕЛЕКТРОТЕХНІК
з досвідом при "Wiring і Splicing."
Питати за Mr. Catalanos
Technical Tape Corp.
Зголош. до:
W. RALSTON & CO.
Old Bridge, N. J.

Потрібні "MILLWRIGHTS"
Досвідчені.
40 год. тижнево, 2 зміни.
Початково $1.79 на годину
Питати Mr. Catalanos
Technical Tape Corp.
Зголош. до:
W. RALSTON & CO.
Old Bridge, N. J.

ПРАЦЯ
HELP WANTED FEMALE

РЕЄСТРОВАНІ ПІКЛУВАЛЬНИЦІ
- 200 ліжок в загальнім шпиталі й школа піклувальниць. Недавно відкрито новочасний відділ. Легкий доїзд автобусами і поїздами. Знаходиться близ. college на передмісті Ню Йорку.
- Платня від $250 до $300 в місяць.
- Харчі, прання, з мешканням або без.
- Підвишки й аванси що я кийсь час.
- Довільні особисті користі.

Зголошення до "Nursing Office"
EAST ORANGE GENERAL HOSPITAL
East Orange, New Jersey

ДІВЧИНА або ЖІНКА
відповідна до помочі мамі в домашній праці і опіці над 2 дітьми. Спання на місці. Всі електр. прилади. Приватний дім в Merrick, L. I. Влиз. комунікацій.
Телефон: Mayfair 3-0472

REAL ESTATE

BAYSIDE, L. I.
1-род. "English tudor" відокремлений дім. 6½ кімнат. Вікна, підвал, соняш. веранда, гараж 3 лазнички, кедрові шафи, відкритий коминок, бара, досконале положення — догідно до всього. Ціна $21,000.
GUS SCHWEITZER
31-01 — 36th Avenue, Astoria, L.I.
Tel. RA 8-3468
or write Box N 23 Rm. 830,
11 W. 42nd St., New York City

ФАРМА НА ПРОДАЖ
Morris County бл. Budd Lake миз рт 24 & 46 200 акр. землі, 100 управної, дещо ліс. Курники з вирядом на 3,000. Інші бічні будинки, стодоли, шопи, гаражі. 10-кімн. дім з всіми вигодами. Товар і вирад. Ціна $35,000.
DAHLEN REAL ESTATE
18 Brookside Ave. Caldwell 6-3119

YONKERS
(Central Ave. & New York City Line). Новий 2 род. дім. 6 і 3 кімн. апарт., підвал, і гараж. газ. огрівання. площа 50x100. Мешкан. дільниця. Близ. шкіл. церкви, склепів і комунікацій. Чудове купно $6,500. Готівка (умови). Дім при 67 Hancock Ave., Yonkers або телеф.
BE 7-1593

BENSONHURST — BROOKLYN
Напіввідокремлений мур. 1-родdім (має 7 років). 7 кімнат, гараж, газ. огрівання, сітки, охорон. двері й вікна, венецькі заслони. Мідяні рури. Добра дільниця. Влиз. шкіл, склепів і комунікацій. Тільки 2 зупинки від Coney Island. $17,500.
Телеф. власника CO 6-6504

Tel.: 82-3262
Mrs. Mary K. Sinak
The only Slovak
REG. REAL ESTATE
BROKER
IN MIAMI.
Доми від $8,000 й більше
Подвійні від $14,900
й більше.
Якщо будете в Маямі,
зайдіть до нас.
726 SO. MIAMI AVENUE,
Miami, Florida

ІГОР СОНЕВИЦЬКИЙ
КОЛЯДИ і ЩЕДРІВКИ
НА ФОРТЕПІЯН.
Замовлення з належитістю слати до:
"SVOBODA"
P. O. Box 346, Jersey City, N.J.

УКРАЇНСЬКА РОБІТНЯ МЕБЛІВ
Sound Furniture M'fg. Co.
ПАВЛА МАРКА
430 EAST 10th STREET, NEW YORK 9, N. Y.
Телефон: CAnal 8-4140
В НАШОМУ СКЛАДІ МОЖНА НАБУТИ НАЙНОВІШІ МОДЕЛІ МЕБЛІВ: СПАЛЬНІ, ЇДАЛЬНІ, ВІТАЛЬНІ і т.п. Модерні моделі різних столів з мармуровими, або скляними плитами, або в стилевому виконанні.
Коли бажаєте гарно умеблювати свій новий дім, прикрасити помешкання, чи кімнату для дітей, або відновити свої старі меблі, просимо удатися до нас з повним довірям. Крім того переробляємо і виконуємо нові устаткування склепів, клюбів і взагалі всякі праці з дерева.
ВИКОНАНА НАМИ РОБОТА Є ВИСОКОЯКІСНА І ГАРАНТОВАНА, А ЦІНИ ФАБРИЧНІ.
Фабрика відкрита щодня від год. 8 рано до 5 пополудні, а в суботу до год. 1.

УКРАЇНСЬКИЙ БАЗАР
СТІННІ КАЛЕНДАРІ НА 1955
Релігійні і Загальні Календарі. Ціна одного примірника 35 ц. 3 календарі за $1.00. Для склепів знижка в ціні.
РІЗДВЯНІ КАРТКИ, РЕЛІГІЙНІ
українські, польські і російські. Ціна за один дозен 75 центів. 50 карток — $2.25. Спеціальна ціна за 100 — 200 — 500.
Першої якості картки $1.00 за дозен.
ІМПОРТОВАНІ ХУСТКИ
З чистої 100% вовни — всі кольорові — $3.50 — 4.50 — 6.00
Грудне зілля на впертий кашель 75 ц. пачка, пересилка 5 ц. Карпатський чай на недомагання жолудка 75 ц. пачка; пересилка 5 ц.
ДЛЯ СВЯТ
Ми маємо опіхану пшеницю, мак, мелений і цілий, мед, гриби, шафран. Також маємо великий запас Д.М.С. ниток до вишивання, різні взори канви, танаму. Скоро шліть замовлення разом з поштовим переказом, або чеком, щоб ви на час отримали товар.
Замовлень C.O.D. не висилаємо.
UKRAINIAN BAZAAR
170 East 4th Street,
New York 9, N. Y.

MOVIE
В НЕДІЛЮ і ПОНЕДІЛОК
Шедевр в Technicolor
"DIAMOND QUEEN"
and
"SINS of JAZZBEL"
AMERICAN THEATRE
Third St. bet. Aves. B & C
New York City

Ставайте членами Українського Народного Союзу, а тимсамим і співласниками 15-ти мільйонового майна організації!

ПРО НЕВРАЛГІЧНІ БОЛІ й терпіння мускулів
Якщо ви терпіли колись на страшні невралгічні болі, які вертять і рвуть вас; якщо ви напів божевільні від нещасних болів мускулів; якщо ви дали би все, щоб дістати помочі проти тих болів і мук, які роблять вас калікою, — то послухайтеся і послухайте порад тих людей, що... Лікарські здідомлення вказують, що та чудесна назва швидко облегчує болі від різних невралгічних недуг, як запалення зв'язок між мускулами, плечей, рук і ніг, або від понатяганих мускулів. Користувачі захоплено висловлюються про знаменитку поміч, яку вони дістали, навіть від першого невеликого дозування.
Не терпіть даром другий день тортурів, тільки спробуйте АНТРО. Можете легко дістати цей лік поштою, написавши до KINGSLY CO., Dept. 13, Box 415, Peekskill, N. Y. Щоб мати певність, напишіть своє призвище й адресу друкованим письмом на обороті коверти. Отримаєте достатню скількість відворотною поштою, за яку заплатите листоноші тільки $3.00 плюс COD оплата. Зробіть це тепер, поки можете ще дістати АНТРО.
Ім'я ....
Адреса ....
Місто .... Стейт ....

ОСІННІЙ ВИПРОДАЖ
ВСЯКОГО РОДА
ФУТЕР
WUJKIW & KOPIEC, Inc.
Mfg. FURRIERS
111 E. 7th ST., N. Y. 9, N. Y.
Tel.: SPring 7-8710

КНИЖКА й ЧАСОПИС — НАЙЦІННІШІ РЕЧІ В ДОМІ КУЛЬТУРНОЇ РОДИНИ

НАДЗВИЧАЙНИЙ ВИПРОДАЖ
Цей купон вартий $3.02
Колись продавали за $5.00
Тепер знижений до $1.98
НОВИЙ ЧУДОВИЙ СВЯТИЙ ХРЕСТ
Ви можете бачити нашого Господа перед своїми очима.
Чудовий образ в вкрапленім самоцвіті, з середині хреста Святий Хрест з тих самоцвітів, неначе чудо перед вашими очима. Ви можете читати цілий "отче наш" побільшений багато разів через чудове побільшуюче скло... і бачите діло при молитві, що кличуть. Хрест є 1½ інча довгий, викінчений 24-каратовим золотом і з жемчужними рубінаби, смарагдами і шафірами. Комплет з позолоченим ланцюшком і безпечним замком. Для дарунку в сатиновій пуделку.
НЕ ПОСИЛАЙТЕ ГРОШЕЙ. ПІШЛІТЬ ЦЕЙ КУПОН. ПЛАТІТЕ ПРИ ОДЕРЖАННІ. ЗАДОВОЛЕННЯ ГАРАНТОВАНЕ. ЗАПАС ОБМЕЖЕНИЙ — СПІШІТЬ.
Пішліть мені (зазначіть скільки) 1 хрест за $1.98 — 3 хрести за $5.00. При замовленні 3-ох, ви заощаджуєте $1.00
Ім'я ....
Адреса ....
Місто .... Стейт ....
VALWORTH CO.
Dept. 237,
Flatbush Sta., P. O. Box 92,
Brooklyn 26. N. Y.

BUSINESS OPPORTUNITY

GAS STATION & ADJOINING REPAIR SHOP
Повне влаштування, 12,000 gall. Досконала нагода для доброго механіка. Власник продає по дуже умір. ціні з уваги на інший бізнес.
Тел. власника EV 4-8152

BELLE MEAD — 39 акр. птича фарма; 9 кімн. дім, всі удосконалення, відп. на 2 род., курник на 3,000 курей й інші будинки. 1900 курят, трактор, машини, вирад. Жадає $33,000.
JOHN KRIPCZAK Agency
44 South Main St., Manville, N. J.
Tel. Somerville 8-6581

CONCESSIONAIRES WANTED
до New Farmers Market in North Shore, L. I. Відповідне на бучерню, ґросерню, крамницю з овочами і яриною, делікатесами і всіми новостями. Добра нагода.
Phone:
Forest 8-8647 — Forest 8-8932
(Bet. 10 & 5)
or ES 2-0748

НА ПРОДАЖ CANDY STORE
Повне влаштування. Визн. положення. Бронкс. Низ. рент — добрий винайм. Власник продає по дуже умір ціні. Зайдіть до власника.
2090 Mohegan Ave., Bronx, N.Y.
Phone FO 4-9188

Мала Бара — великий бізнес 900' фронт до стейтової дороги. 5 акрів, потік на посілості. 3 інші будинки. Ціна $30,000. Половина завдатку.
L. ROSA
Route 9, Cold Spring on Hudson, N. Y. Cold Spring 5-3604

TAVERN & ROOMING HOUSE
в Union City, N. J. Досконала нагода. Власник мусить продати зі стратою. Прихід з кімнат покриває всі видатки. Таверна і бара роблять добрий бізнес, також добра кухня.
Телеф. власника: Union 7-8804

GROCERY—DAIRY
Частинно делікатесен. Повне влашт. Продаж доброго пива і закусок. Бізнес, полож. близько George Washington Bridge. Торгує $1300, легко побільшити. Низький рент, добрий винайм. Власник продає по дуже умір. ціні.
TO 7-0555

LUNCHEONETTE & FOUNTAIN
Повне і модерне влаштування. Добре бізн. положення, близько Riverdale. Години 7 A.M. до 6:30 P.M. (Закрито в неділі). $650 до $700 тижнево. Тел. по 4 P.M.
KI 6-9827

ГАЗОЛІНОВА СТАНЦІЯ
Виз. наріжне положення Bay Ridge. Низ. рент — винайм на 20 р. Добра нагода для механіка. Річний чистий дох. $13,000. Влас. продає тільки за $12,750.
Телеф. власника: ULster 4-8541
8-12 A.M. — or 6-10 P.M.

ФАБРИКА ПЛАЩІВ
Добре поставлена. Повне влаштування, 14 машин, нова машина до прасування. Власник переноситься, продає по дуже умір. ціні. Зайдіть до власника.
7005 18th Ave., Brooklyn, N. Y.
або телеф.: Terrace 7-4688

ЧОМУ ПРАЦЮВАТИ ДЛЯ ДРУГИХ?
Вступайте до бізнесу — добре поставлений ланчонет і цукорня, близ. New Brunswick. Додатковий прихід $170 на міс. з винайму 6 комплетно умебльов. кімнат над крамницею. Великий склеп, відпов. для подружжя або спільників. Ціна за бізнес, влаштування і теперішній товар $26,000. Довгий винайм з можливістю купна.
HARRY O. BURGESON
Realtor
46 Paterson St., New Brunswick
CH 7-1843, Eves. Milltown 8-0037

КУПУЙТЕ В ПІДПРИЄМСТВАХ, ЩО ОГОЛОШУЮТЬСЯ „В СВОБОДІ"

ТЕПЕР ПОРА ЗАПИСАТИСЯ НА КУРСИ САМОХОД. МЕХАНІКІВ І КУРСИ ЇЗДИ
AUTO REPAIR
GR. 7-8951
КУРСИ МЕХАНІКІВ КУРСИ ЇЗДИ АВТАМИ.
Постараємося для Вас про екзамін Лайсенсу. Наші учні дістають диплом. Поманаємо в одержанню праці. Інструкції в українській і англійській мовах. КУРСИ ДЕННІ, ВЕЧІРНІ І НЕДІЛЬНІ. Інструктори фахівці. Залож. в 1916.
L. TYCHNIEWICZ, директор
METROPOLITAN AUTO SCHOOL
155 — 2nd Ave., близ. 10th St.
NEW YORK CITY

DUNLEY HAT SHOP
14 SAINT MARK'S PLACE, NEW YORK CITY
(Іст 8 вул., між 2-3 Евеню.)
має на складі великий вибір осінніх і зимових КАПЕЛЮХІВ від $3.99 та більше. Маємо також великий вибір фільцових велюрових капелюхів найкращої якості в різних кольорах і найновіших фасонах. Наші капелюхи солідно викінчені, найліпшої якості. Кожний капелюх гарантований. Куплений в нас капелюх чистимо фабричною методою. Пригадуємо, що у нашому відділі МУЖЕСЬКОЇ ҐАЛЯНТЕРІЇ маємо великий вибір сорочок, знаної марки "JAYSON" від $1.99 вгору. Всі сорочки гарантовані в пранні. У великому виборі також: доццовики, парасолі, светери, кравітки, шкарпетки, паски, і т.п.
Просимо зайти і переконатись про високу якість матеріялу та низьку фабричну ціну. — Говоримо по-українськи. — Слухайте наші оголошення по радіо-програмі п. Мельника кожної неділі між 7-8 год. рано на хвилях 1480, станція WHOM.
Отворено щоденно до 8:30 веч. в п'ятниці і суботи до 10:00.
DUNLEY HAT SHOP
14 SAINT MARK'S PLACE (Іст 8. вул. Bet. 2-3 Ave.) NEW YORK, N. Y.

MISCELLANEOUS

ПЕРШОКЛЯСНІ НАПРАВИ І ПЕРЕРІБКИ ДОМІВ
Телефонувати:
MR. R. ANDERSON
ORange 5-6093 —
LAmbert 3-8605
Гарантія виконання — оплата за згодою.

ПЕРШОРЯДНИЙ БУФЕТ ПРИЙНЯТТЯ, ВЕСІЛЛЯ
"Showers".
Малі або великі.
Даємо кошториси на різдвяні й новорічні прийняття як для дому так і для фабрик.
L. SHUPIK & SONS, INC.
145 Monroe St., Passaic, N. J.
Тел. GR. 3-8089

FOR FUEL
UNion 5-2300
- Олива до палива
- Першоякісне вугілля
- Koppers коке

Всі інсталяції палива виконують фахові спеціялісти.
LIONETTI COAL CO.
2300 50th Street
North Bergen, N. J.
UNion 5-2300

PERFORATED HARDBOARD
WITH HOOKS, PUTS TOOLS, KITCHEN UTENSILS, CLOTHES AT YOUR FINGERTIPS
White 20"x23" 20 Hooks & Hardware
$2.98
OR CUT TO SIZE
LUMBER MART INC.
Everything for the Homeowner
184-86 UNION TURNPIKE
RE. 9-4860 Open Thurs. Eve.

ПЛЕКАЙТЕ ШЕНШИЛІ
заробіть гроші вдома!
Для початківця безплатний порадник наших експертів. Легко плекати в осібній кімнаті, в підвалі або гаражі. Пожива цих малих звірятко коштує тільки $3 на рік. Спокійні і чисті. Досконала нагода бізнесова в хаті. Акції в тепер на шкірки шеншилів піднеслися до $175. Без зобов'язань телефонуйте або зайдіть.
CHINCHILLA RANCHERS ASSOCIATES, INC.
166-12 Hillside Ave., Jamaica, Long Island OL 8-2727
Відкрито веч. і в неділю.

ЧУДОВИЙ ВИГЛЯД НА СВЯТА.
Експерт зачісок, втинання волосся і тривалих ондуляцій. Прекрасне виконання по умірк. цінах. Зайдіть
RITA'S BEAUTY SALON
1316 Northern Blvd.
Roslyn, L. I.
Phone Roslyn 3-2083

DALE SANITARIUM
Для старших віком, хронічно хворих, по операціях. $4 на день, включаючи прання. 100 миль NYC з видом на Hudson. Піклувальниці на місці. За дозволом стейту.
Saugerties N.Y. 462

ЗИМА НАДХОДИТЬ!
SAVE COAL CASH
LACKAWANNA
ВУГІЛЛЯ
АНТРАЦИТ
STOVE & NUT ... $20.95 ton
PEA ... $17.95 ton
BUCK ... $15.95 ton
Олива до огрівання і кокс.
SAFEWAY
COAL CO.
Jersey City HE 5-7570

МАЛИЙ ЗАВДАТОК
затримає Вам кожне купно до свят.
ЗНИЖКИ
значні-
no $9.95
$4.95
Продаж Schwinn роверів, дитячі меблі, візки й ін.
Великі візки для ляльок.
Lay-A-Way Christmas Plan
KANTOR'S
Juvenile Furniture
442 Claremont Parkway
Near Park Ave., Bronx, N. Y.
LU 3-1030 — TR 2-9058

MISCELLANEOUS

VACUUM REPAIRS
NEW BAG — OR CORD
NEW CARBON
NEW BRUSH
MOTOR CLEANED, OILED
PICKUP & DELIVERY
Big trade-in allowance on old cleaner
All work guaranteed.
3.49
FULL STOCK OF NEW REBUILT CLEANERS' PARTS FOR ALL MAKES
Sewing Machines
Bought—Sold
Repaired—Electrified
UNITED VACUUM CLEANER
DA 3-8984 2021 Boston Road (178th) WY 1-1785

РІЗДВЯНИЙ ВИПРОДАЖ ФУТЕР
НЕПЕРЕВЕРШЕНА ЯКІСТЬ
НЕПЕРЕВЕРШЕНИЙ СТИЛЬ
НАЙНИЖЧІ ЦІНИ
ПЛАЩІ, ЖАКЕТИ, СТОЛІ, ШАЛІ
MINK • PERSIANS • RACCOON • MUSKRAT
KELLY & STRUZZIERI
714 5th Avenue (56th St.) New York City
CI 7-7950

"Delco-Heat Conversion Oil Burrer"
Купуйте найліпшої якості оливу до огрівання.
JOHN EGGERS & BROS., Inc.
260 Culver Avenue DE 3-8800 Jersey City 5, N. J.
Якщо Ви хочете удосконалити своє мешк. огрівання, ми пропонуємо Вам систему Авторизовані представники. Будьте готові. Замовляйте. Скора доставка.
Вугілля Jeddo-Highland. Гатунковий антрацит.
• Тепер є найкраща пора змінити на оливне огрівання •
GENERAL MOTORS DELCO-HEAT

TEMPO GIFT PARCELS
ПАКУНКИ-ДАРУНКИ ДО ВСІХ КРАЇН ЕВРОПИ
З ОПЛАЧЕНИМ ТУТ МИТОМ.
Харчі, новий й уживаний одяг та ліки.
TEMPO GIFT PARCELS CO.
100 West 72nd Street, New York 23, N. Y.
Скора обслуга. SChuyler 4-9100. Гарантія доставки.

НИЗЬКІ, НИЗЬКІ ЗИМОВІ ЦІНИ
Комбіновані Алюмінійові ВІКНА
TWO TRACK $15.95 THREE TRACK $17.95
Інсталяція
Комбіновані ДВЕРІ $44.50
Розміри до 37х85 з інсталяцією.
ЖАЛЮЗІ — СПЕЦІЯЛЬНІСТЬ.
Оглянъте наші нові трисекладові в одній рамі.
Безплатні кошториси.
Перша вплата в січні. — Без завдатку.
Allied Aluminum Products
439 AMBOY AVENUE 1847 MYRTLE AVENUE
PERTH AMBOY, N. J. PLAINFIELD, N. J.
Hillcrest 2-4004 PLainfield 6-4124

КРАЩЕ ПЕРЕМОДЕЛЮВАННЯ ДОМУ
ВСЯКЕ ПОЛІПШЕННЯ ПІДНОСИТЬ ВАРТІСТЬ ВАШОГО ДОМУ.
ОБСЛУГА КОМПЛЕТНИХ РЕМОНТІВ
- Перебудови піддашшя • Кімнат • Веранд
- Обгороджування веранд • Огрівання
- Оббивання домів • Переміна вікон
- Перемодельовання кухні • Перемоделювання лазнички.

F.H.A. Approved Financing БЕЗ ЗАВДАТКУ
Frank Candiloro
181 ADELAIDE STREET, BELLEVILLE, N. J.
Телефонувати: в день, в ночі і неділю.
БЕЗПЛАТНІ КОШТОРИСИ.
Personally Supervised. — Phone PLymouth 9-2515

Справжній „САНТА КЛОС"
перука і борода комплет.
$5.00
postpaid
No. C.O.D.'s
100% чиста біла, хвиляста вовна з твердим обрамуванням. Голова 21" або 23".
GRAND WIG CO.,Inc.
139 Fifth Ave., New York 10, N.Y.

ГАРНІ КИЛИМИ И ХІДНИКИ
обиття на меблі.
LINOLEUM
низькі ціни.
ТІЛЬКИ У ФІРМІ
State Floor Covering Co.
330 State St., Perth Amboy, N. J. Tel. Hillcrest 2-2240

ОДЯГ НА КРЕДИТ
ГАБАРДИНОВІ ПЛАЩІ
з вовняним підшиттям від $24.95 до $34.95
Для мужчин
ЗИМОВІ ПЛАЩІ
останніх фасонів від $39.95
УБРАННЯ від $29.95 до $49.95
ШТАНИ всіх кольорів від $7.95
ШКІРЯНІ ЖАКЕТИ
у всіх відтінках.
ЗИМОВІ ЖАКЕТИ
у всіх красках — вовняні — габардинові.
Убрання і плащі для хлопців.
Для жінок

ЖАКЕТИ	від $19.95
ЗИМОВІ ПЛАЩІ	від $29.95
КОСТЮМИ	від $19.95
СУКОНКИ	від $ 7.95

Великий вибір мужеського й жіночого одягу всіх фасонів і якостей.
BEN OUTFITTERS
2143 — 3rd Avenue
New York City
Відкрито щоденно до 9-ої веч.
В суботи до 10-ої вечора.
Phone TR 6-3692
Говоримо по-українськи.

ШЕНШИЛІ
по гуртових цінах.
Першоклясні — $350 і більше.
Кожна кількість.
Пишіть по ціни.
ANDES CHINCHILLA SALES
194 Route 17, Paramus, N. J.

НА СВЯТА —
Платівки, коляди, картки календарі, мід, кутя, гриби, та різні дарунки — висилає поштою укр. фірма:
ARKA CO.
48 E. 7th St., New York, N. Y.
Tel.: GRamercy 3-3550

РОЗШУКИ

Пошукую своїх сусідів: Володимира Яворського з села Мельничне, повіт Турка н/Стриєм та Ілька Влажевського і Гната Влажевського, всі з того самого села і повіту. Відомості про них прошу слати на адресу:
MYKOLA TYRIANSKIJ
S. Pylypa
77 Hudson St., Sault Ste Marie
Ont., Canada

Дмитро ШЕВЧУК з села Ліски, повіт Коломия, пошукує стриєчного брата Федора ШЕВЧУКА, який прибув до ЗДА в 1951 р. Хто знав би про нього, або він сам, хай зголоситься на адресу:
Mr. DMYTRO SHEWCHUK
1232 Randolph St. Philadelphia, Pa.

ЧИ РОБИТЕ ПОДРУЖНІ ПЛЯНИ?
Цей гарний готель спеціялізується у виготовленні весіль та інших суспільних нагод.
Велична заля
Вигідні фотелі
Смачне меню
Досвідчена обслуга звертає увагу на кожні подробиці.
Phone Banquet Dept. EL 5-7300
BEEKMAN TOWER HOTEL
A smart convenient location in exclusive Beekman Hill section.
49th ST. and 1st AVE., N.Y.C.

EVergreen 3-4450
FILL YOUR BINS NOW
Spring Prices In Effect
MAPLE
Coal & Coke Co.
antracite FUEL OIL bituminous
OIL BURNERS
SALES & SERVICE
72-74 Box Street
BROOKLYN 22, N. Y.
Федько Куддан

ІВАН КОВАЛЬЧИК
FUNERAL HOME
COMPLETELY AIR CONDITIONED
ЗАНИМАЄТЬСЯ ПОХОРОНАМИ В СТЕЙТІ
NEW JERSEY
Ціни приступні для всіх
Обслуга чесна і найкраща
У випадку смутку в родині кличте нас в день так і в ночі:
John KOWALCHYK
129 GRAND STREET,
cor. Warren Street,
JERSEY CITY 2. N. J.
Tel. HEnderson 4-5131

Lytwyn & Lytwyn
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуга Щира і Чесна
Our Services Are Available Anywhere in New Jersey
801 SPRINGFIELD AVENUE
IRVINGTON, N. J.
NEWARK, N. J.
ESsex 5-5555

ІВАН БУНЬКО
УКР. ПОГРЕБНИК
Обслуга чесна і найкраща
ЦІНИ ПРИСТУПНІ.
JOHN BUNKO
Licensed Undertaker & Embalmer
437 EAST 5th STREET
New York City
REASONABLE PRICES
Telephone: GRamercy 7-7661.

ПЕТРО ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Занимається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯ
Контрольована температура. Модерна каплиця до ужитку даром.
PETER JAREMA
129 EAST 7th STREET,
NEW YORK, N. Y.
Tel.: ORchard 4-2568